

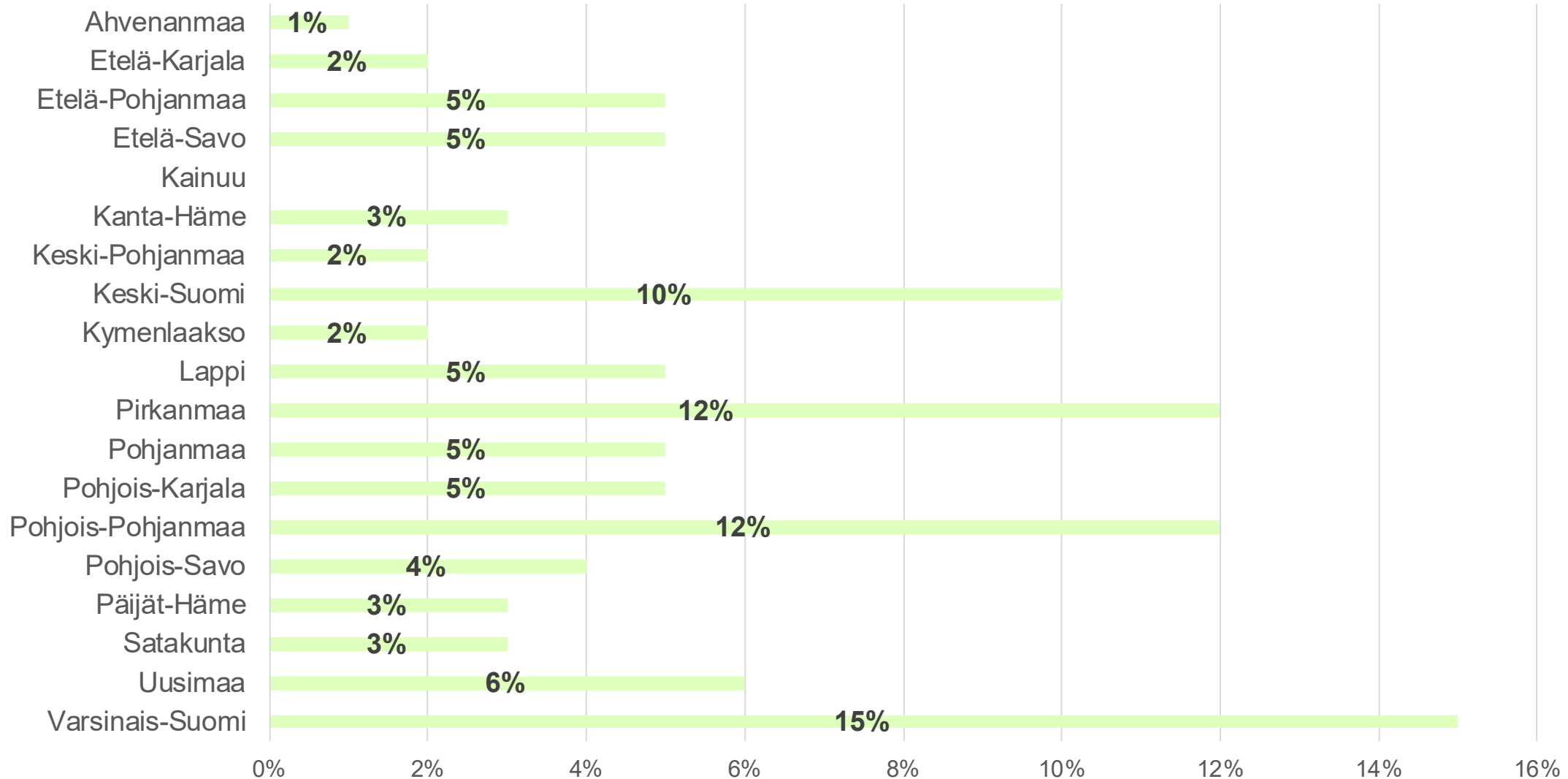
Kysely villan käytöstä lammastiloilla 2020-2021

KYSELYN TULOKSET

Kyselyn tekijä ProAgria Etelä-Suomi,
Suomalainen villa hyötykäyttöön, VILLA-hanke

Missä maakunnassa tilasi sijaitsee?

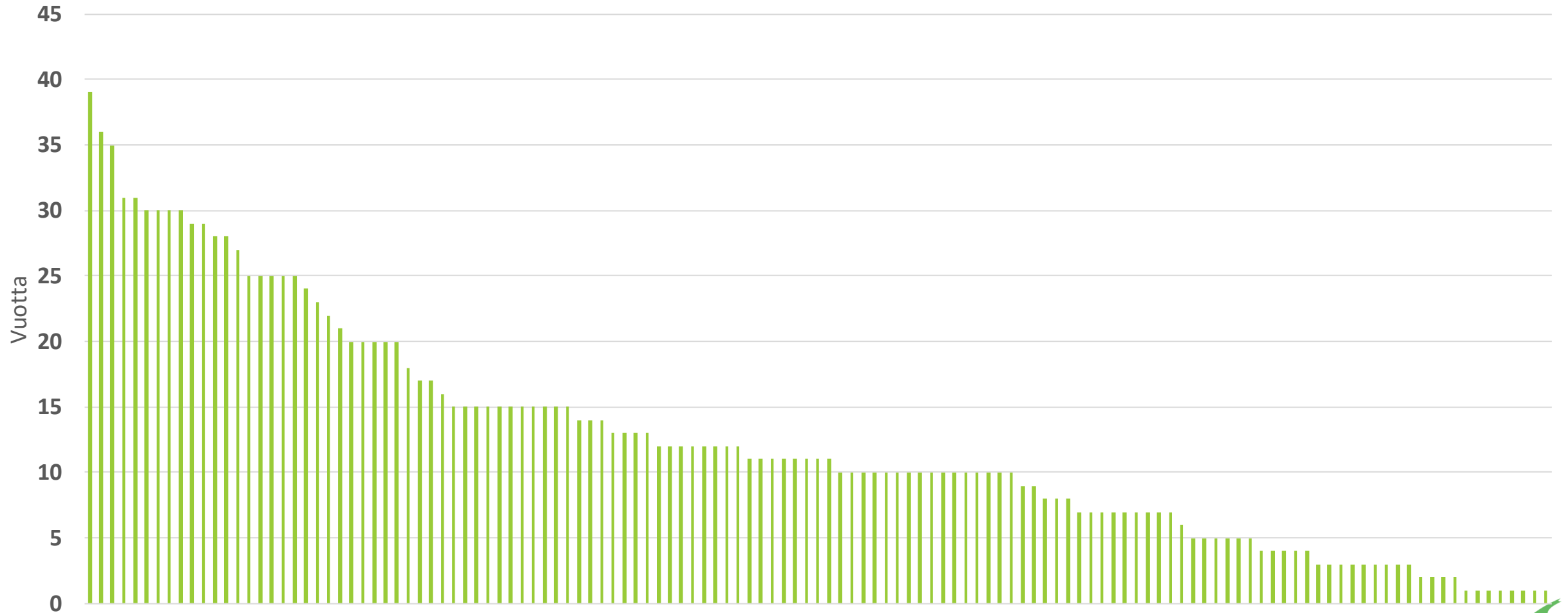
Vastaajien määrä: 130

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Montako vuotta olet toiminut lampurina?

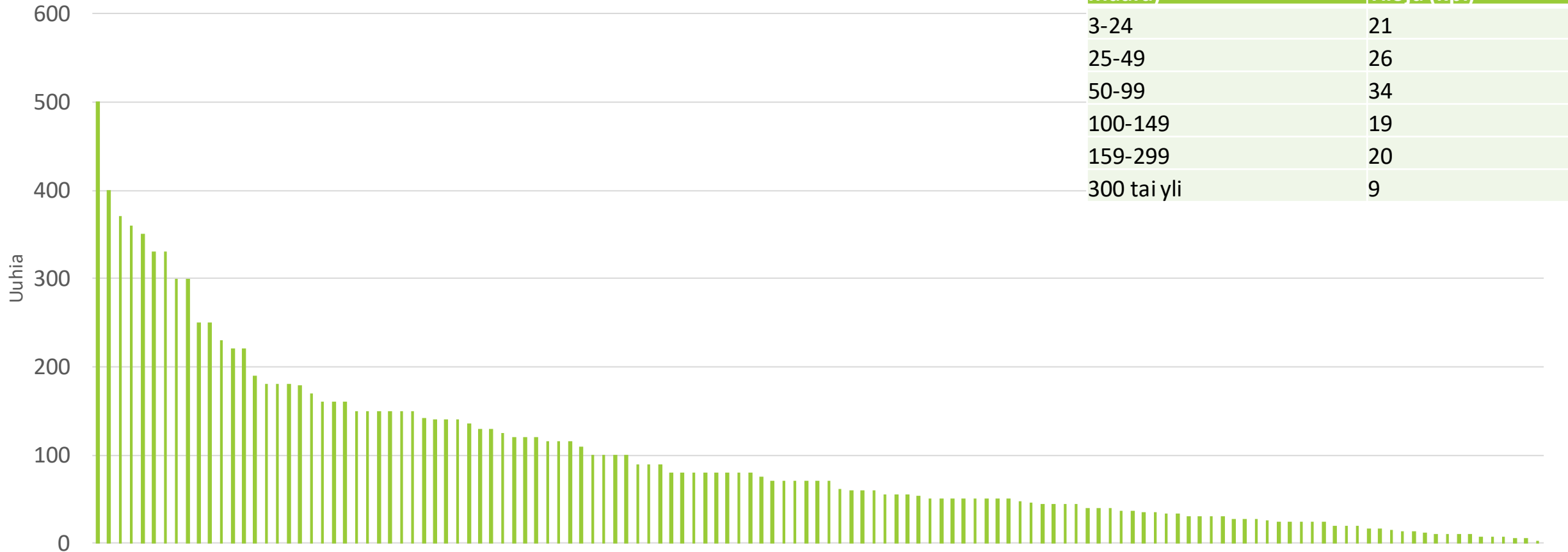

	Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
Merkitse vuosina	1,0	39,0	12,6	11,0	1634,0	8,8

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Tilan uuhien lukumäärä

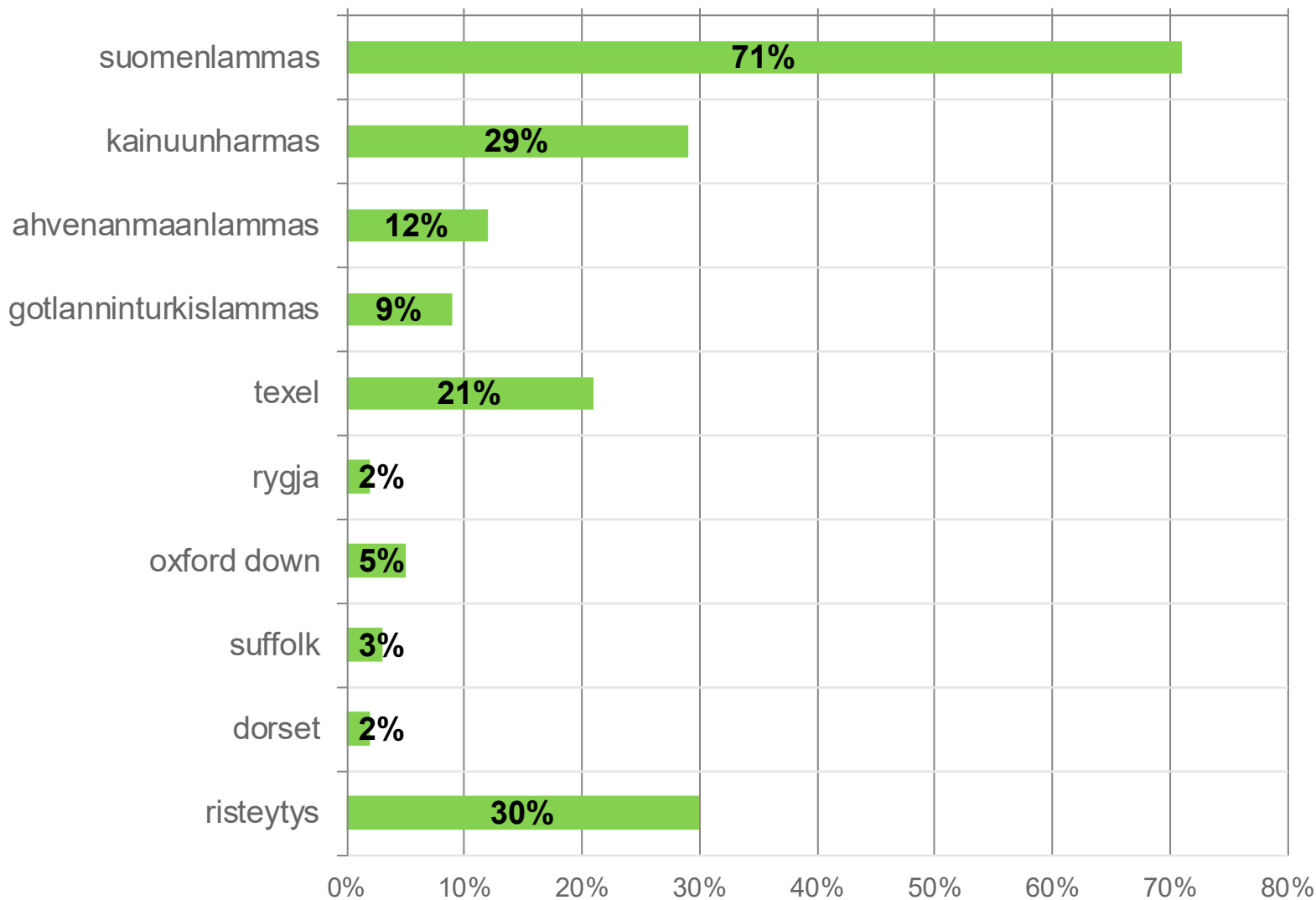

	Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
Merkitse lukumäärä	0,0	500,0	97,0	70,0	12607,0	93,6

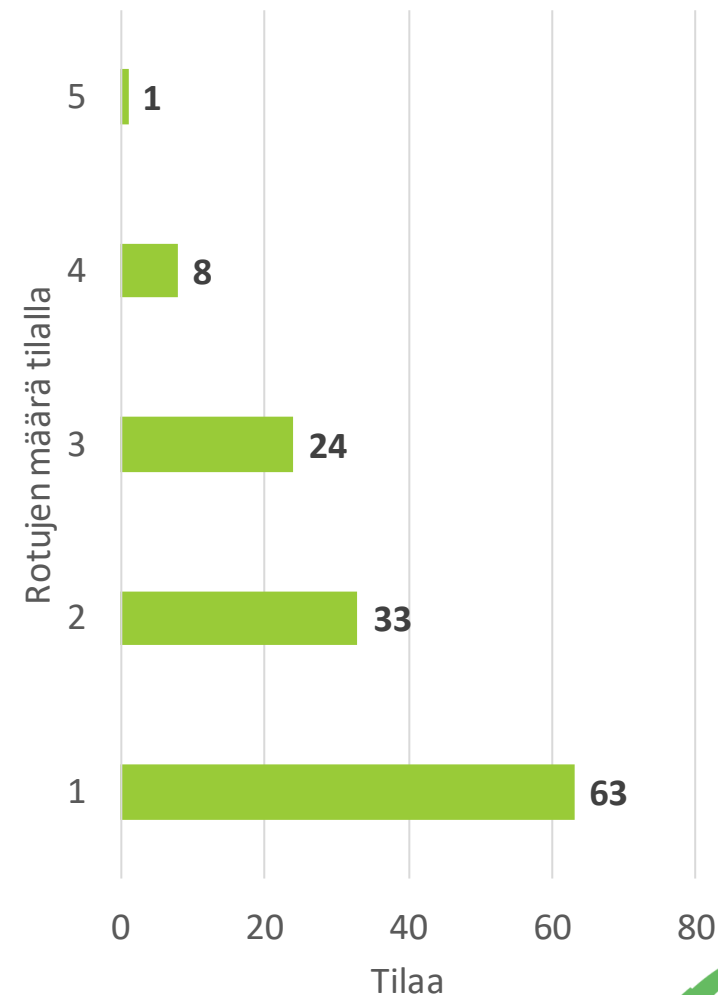

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Mitä rotuja tilan uuhet ovat?

Tilalla olevien rotujen määrä

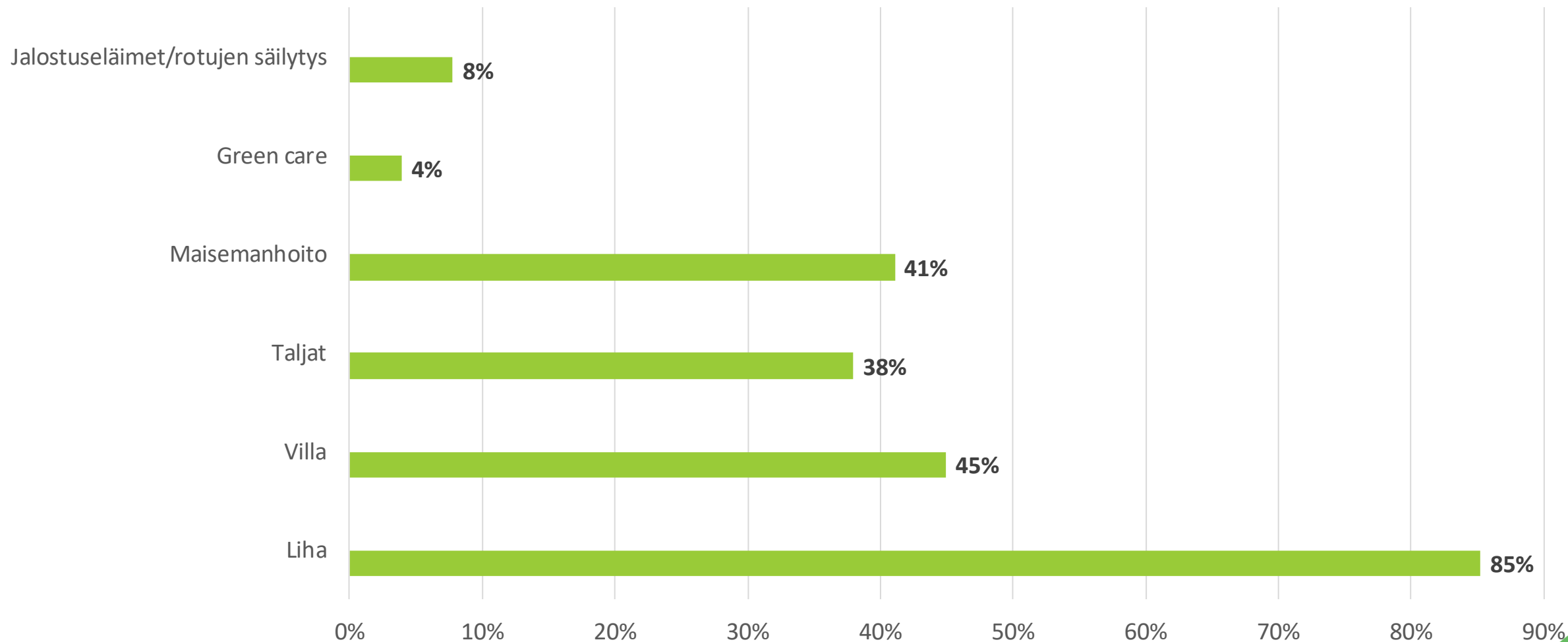

PRO
Agria

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Mikä/mitkä ovat tilan päätuotantosunnat lampailla?

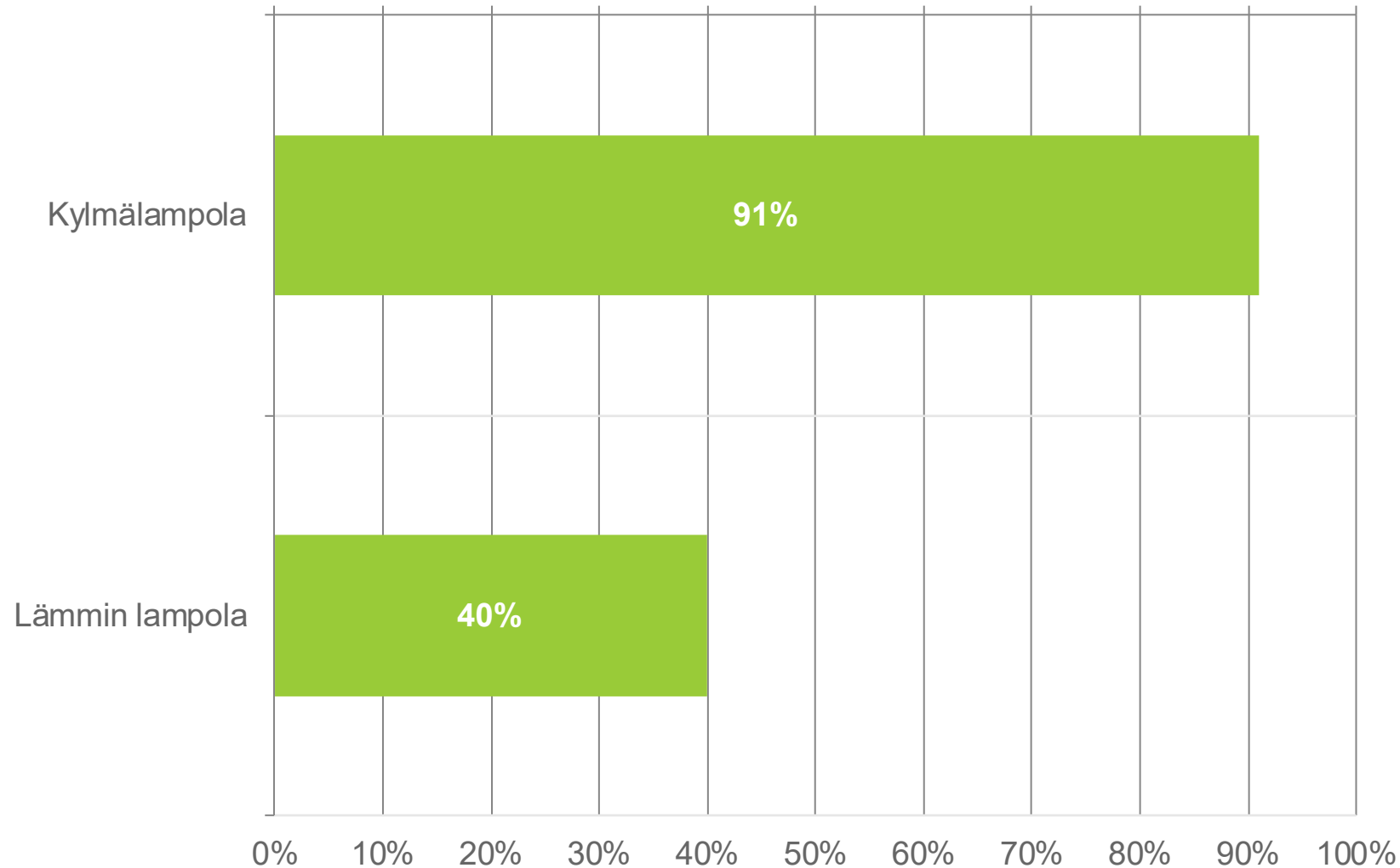
Muita tuotantosuuntia lemmikki ja tutkimustoiminta

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

PRO
Agria

Lampolan/lampoloiden tyyppi

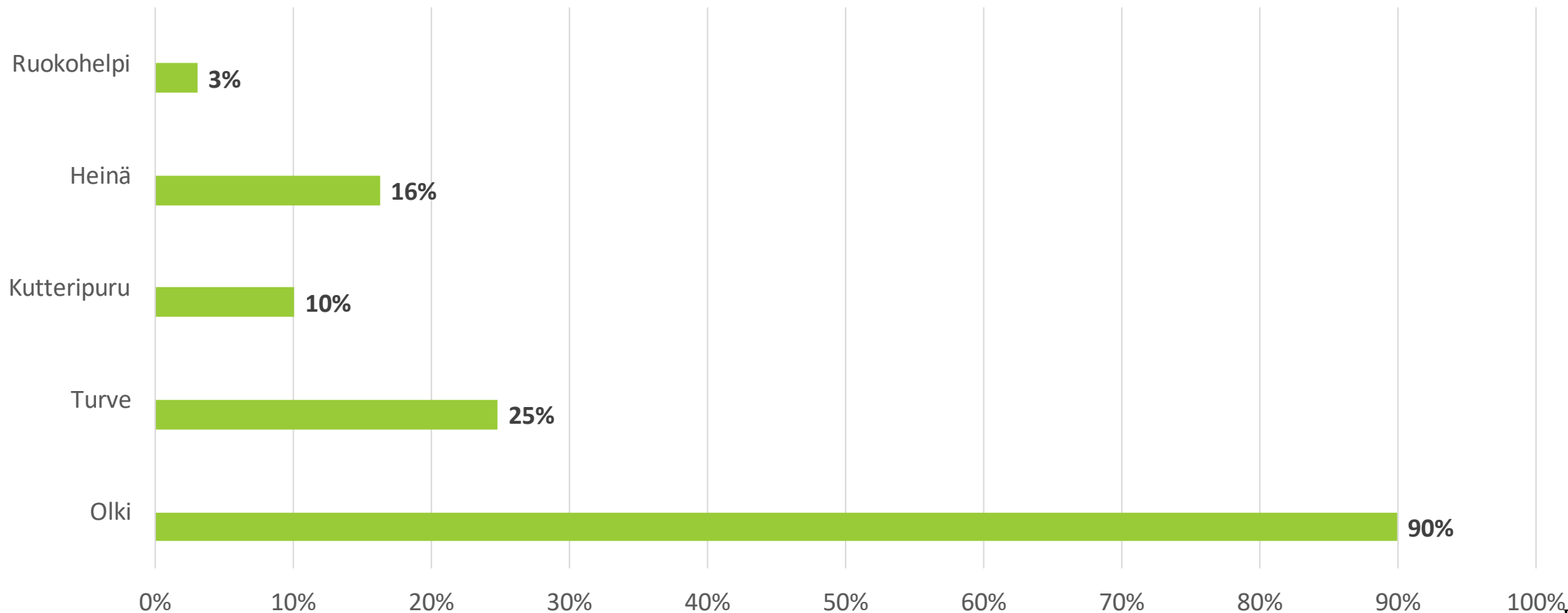

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Mitä tilalla käytetään kuivikkeena?

Tilalla käytettävä kuivikemateriaali

Muita käytettyjä kuivikemateriaaleja puupelletti, risuhake ja biohiili

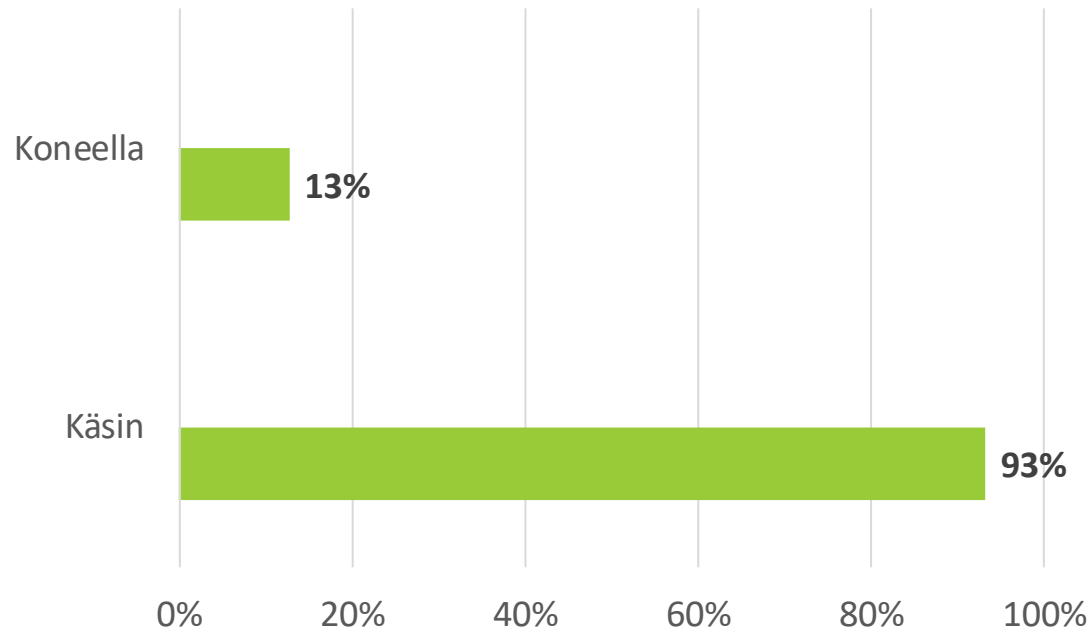
Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

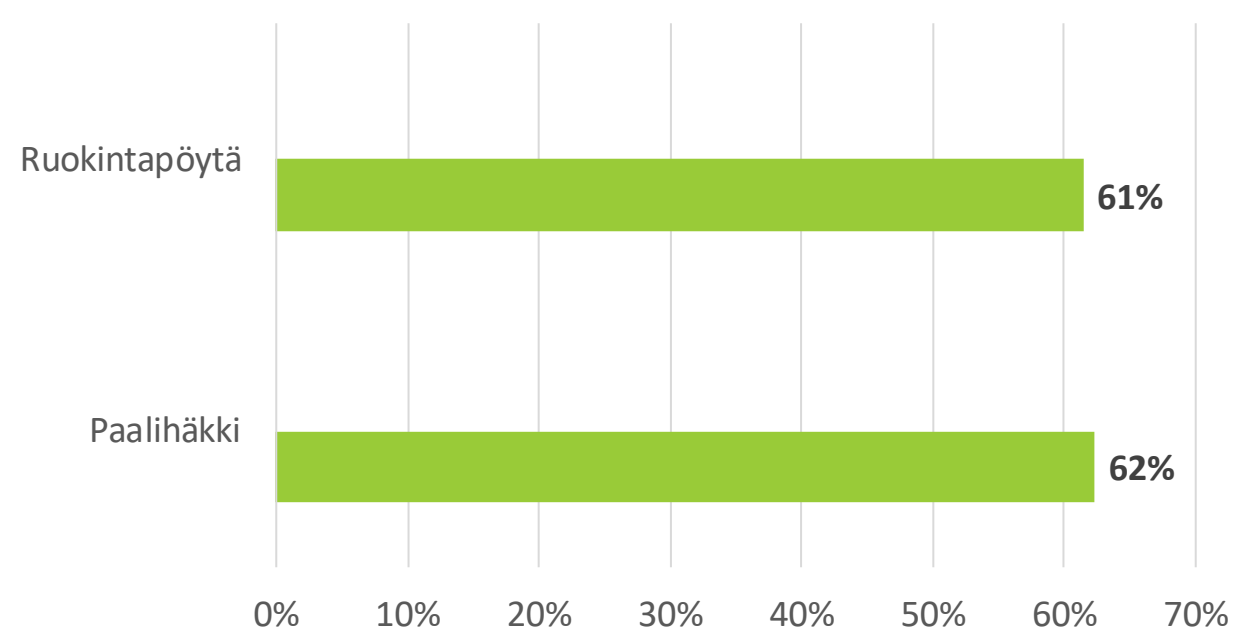

Kuivikkeen levitystapa ja karkearehujen ruokintajärjestelmä

Kuivikkeen levitys karsinassa

Karkearehujen ruokintajärjestelmä

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Kuinka monta aikuista tilalla keritään vuodessa?

Laske yhteismäärä: esimerkiksi 100 uuhia keritään kahdesti vuodessa = 200 kerittyä eläintä vuodessa

	Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
Merkitse lukumäärä:	6,0	800,0	191,9	120,0	24754,0	180,2

Kuinka monta karitsaa tilalla keritään vuodessa?

	Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
Merkitse lukumäärä:	0,0	800,0	85,7	40,0	10886,0	117,5

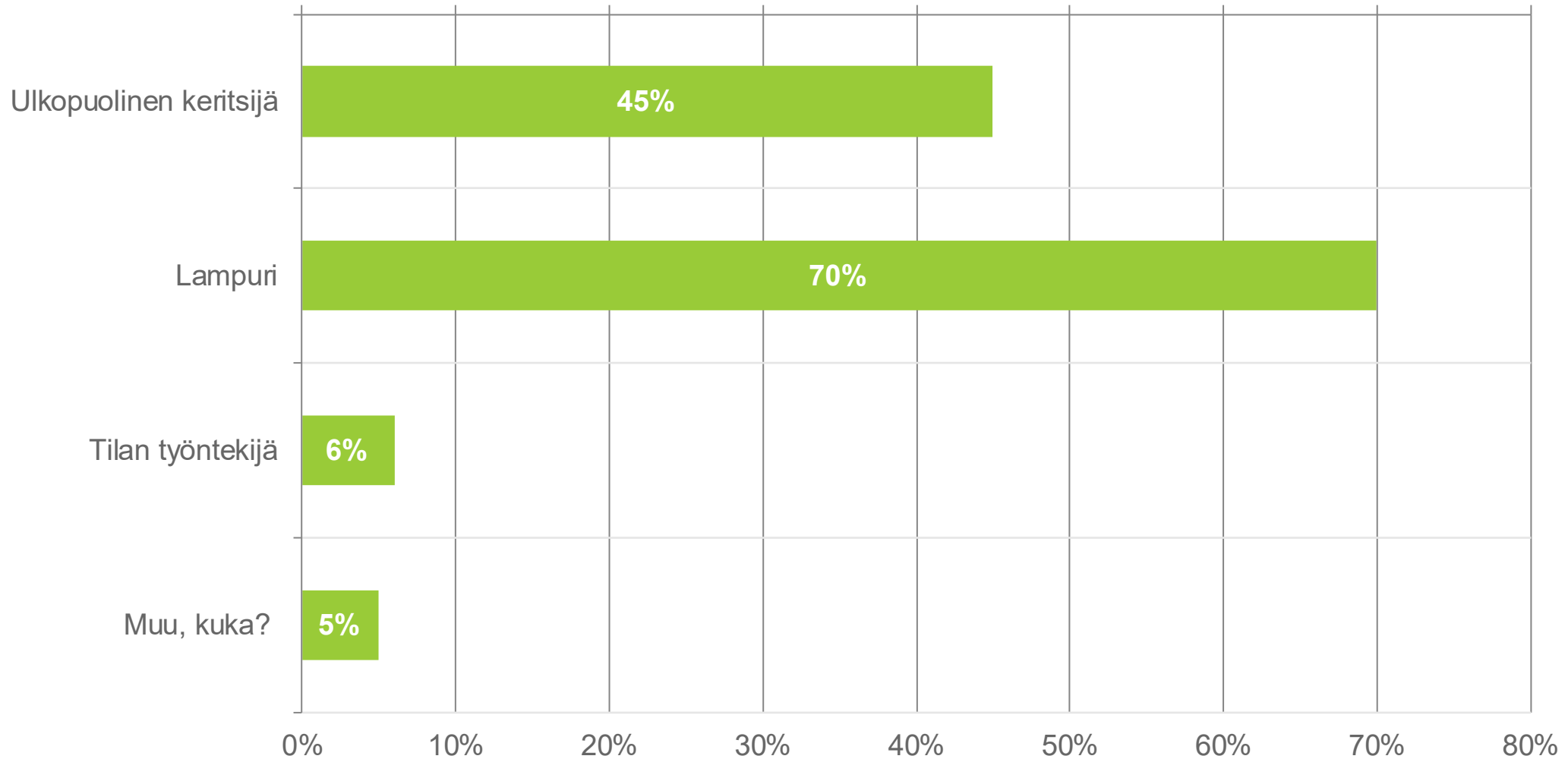
Tilakokoluokka (uuhien määrä)	Aikuisia keritään keskimäärin/vuosi	Karitsoita keritään keskimäärin/vuosi
3-24	25	15
25-49	74	29
50-99	138	51
100-149	247	95
159-299	352	181
300 tai yli	664	296

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

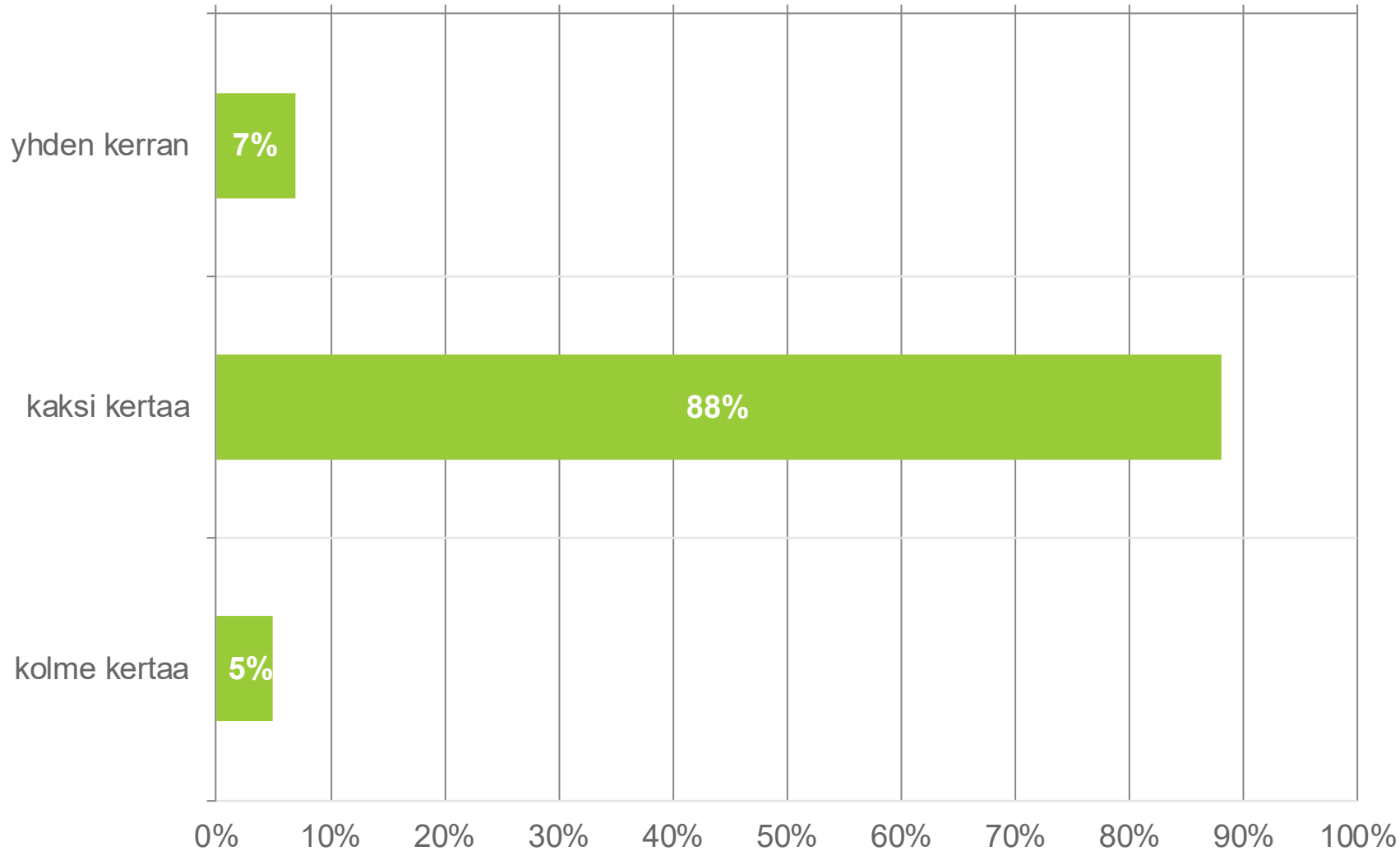

Kuka tekee kerinnän?

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

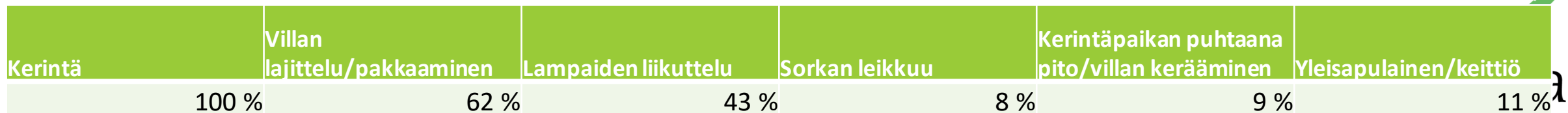
Montako kertaa tilalla keritään vuodessa?

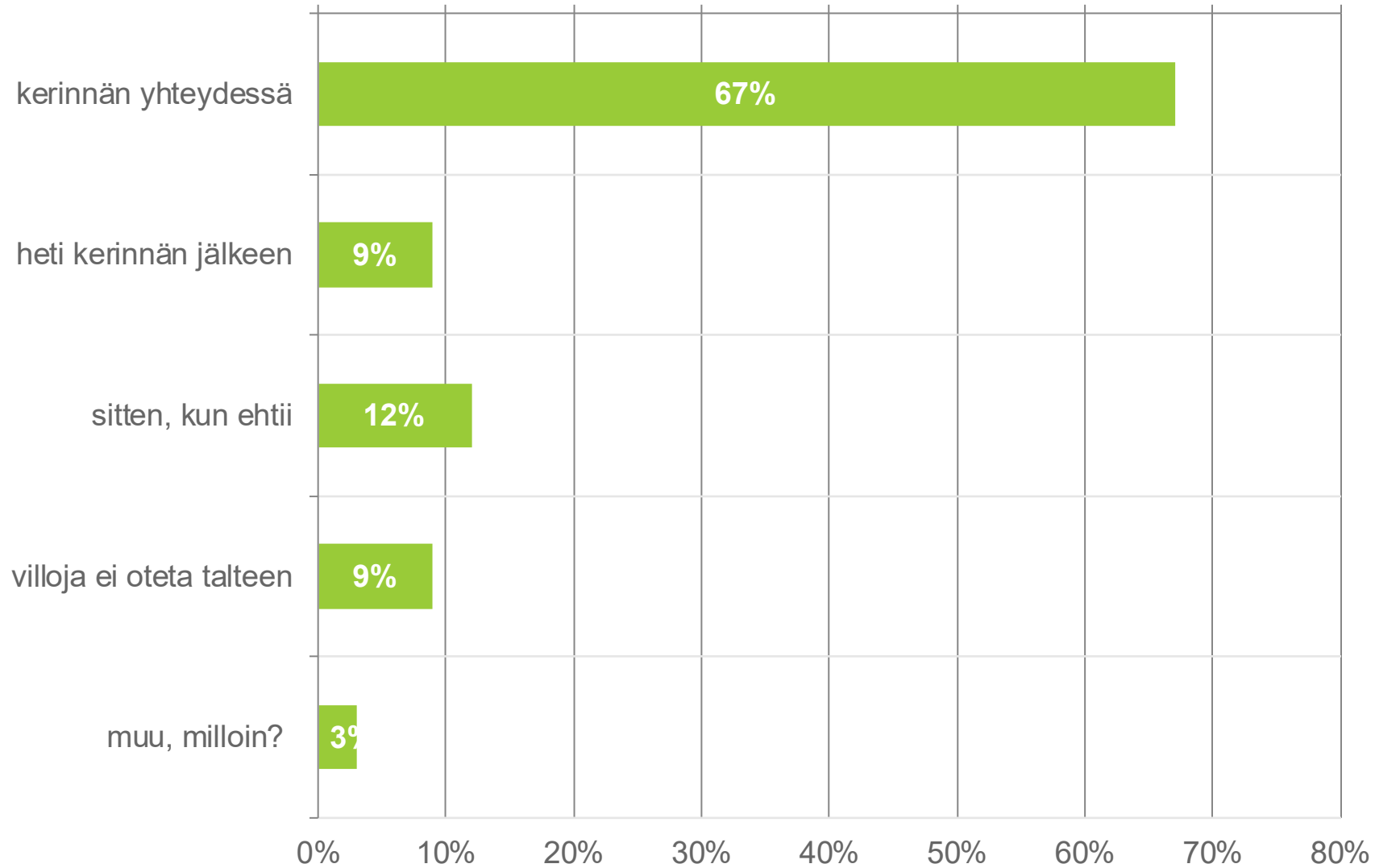
Kerinnässä mukana olevat henkilöt, kerintään menevä aika ja kerinnän kustannus

Tilakokoluokka (uuhien määrä)	Kerinnässä mukana henkilöitä (sis. keritsijä(t))	Kerintä ja villan lajittelu (min/eläin/kerta)	Kerintäpaikan valmistelu ja purkaminen (h/vuosi)	Kerinnän kustannus (e/eläin)
3-24	1,8	36,2	3,1	4,75
25-49	1,8	26,2	5,2	6,77
50-99	2,2	14,2	6,3	3,97
100-149	2,5	9,0	4,2	3,53
159-299	2,7	7,6	5,3	3,80
300 tai yli	3,2	5,3	4,9	4,50

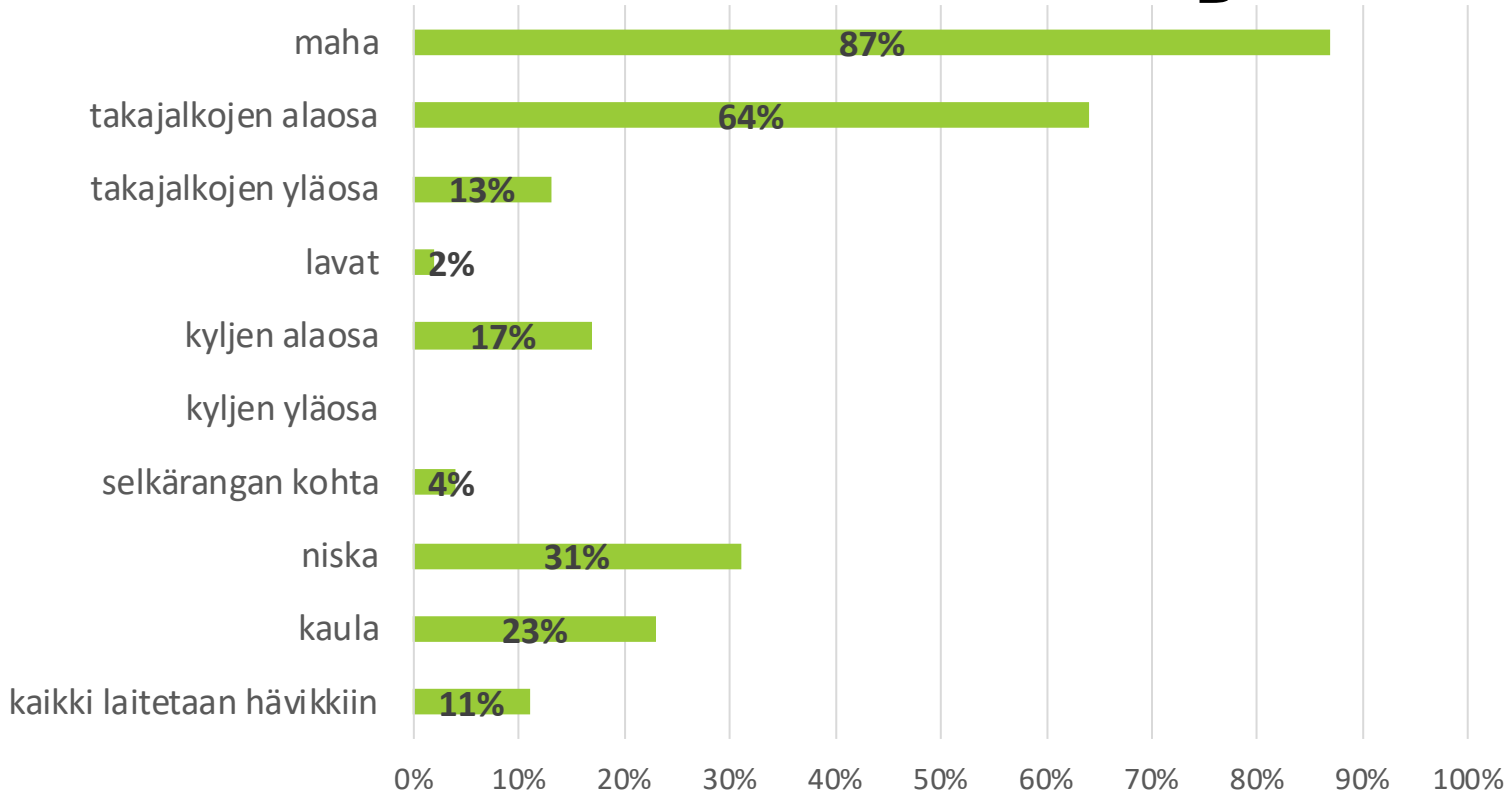
Kerinnässä mukana olevien henkilöiden tehtävät

Milloin villat lajitellaan?

Mitä osia villasta menee yleensä hävikkiin tilalla?

Hävikkiin menevien osien määrä eri ruokintajärjestelmissä

Paalihäkki	Ruokintapöytä	Kumpikin käytössä
2,3	1,2	2,7

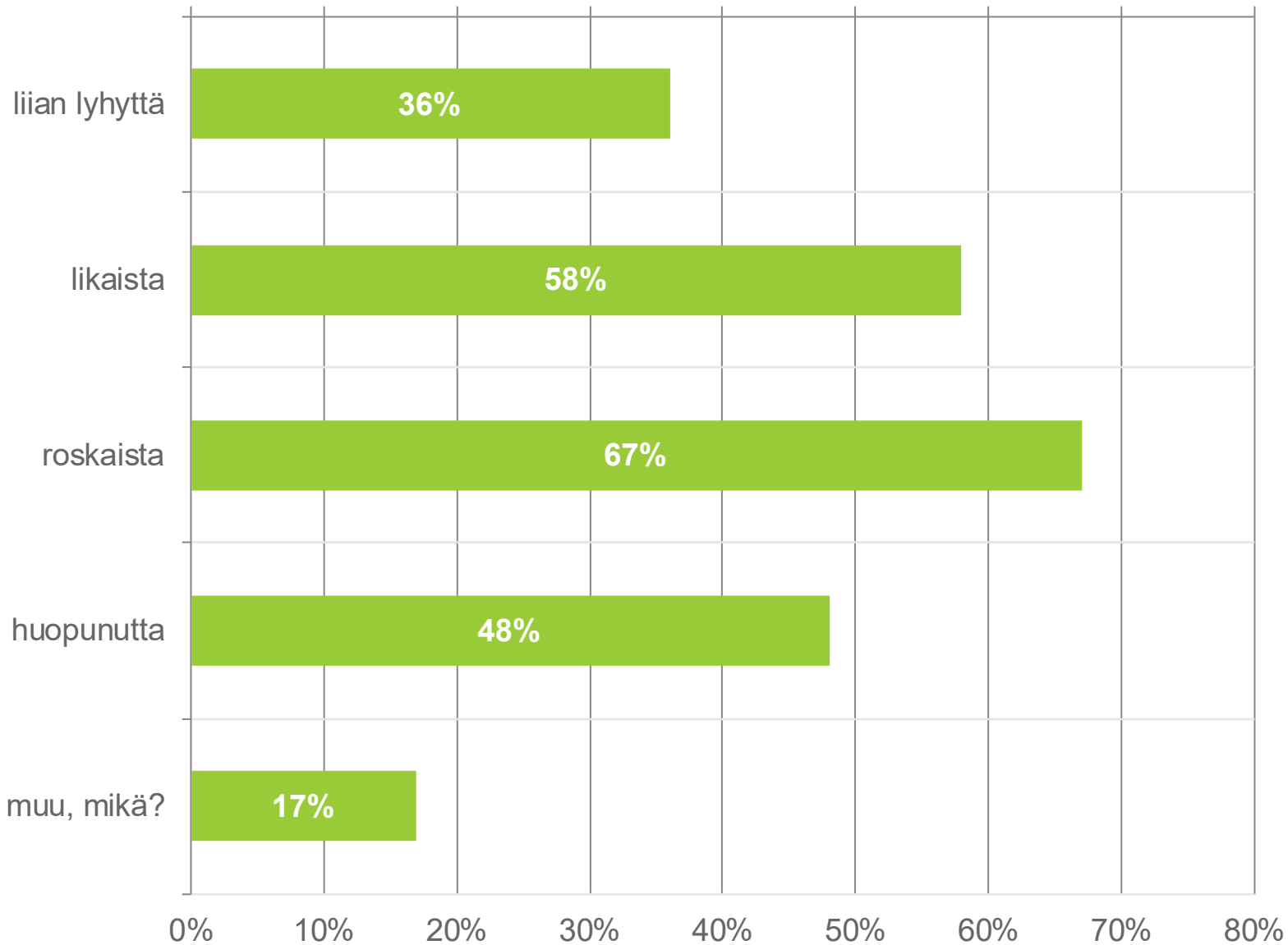
Hävikkiin menevien osien määrä eri kuivikkeilla

Olki+turve+kutteri	Olki+turve	Olki+kutteri	Olki+turve+heinä	Olki+heinä	Olki	Turve+heinä	Heinä
3,3	2,4	2,2	3,8	2,0	2,4	2,8	2,5

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Mistä syystä/syistä villaa menee hävikkiin?

Mitä hävikkivillalle tehdään?

Poltetaan	22 %
Hirvi-/peurakarkotteeksi	9 %
Katteeksi	36 %
Kaatopaikalle	17 %
Kompostoidaan	20 %
Hevosten jalkojen hoito tai varvasvälivilla	4 %
Haudataan/viedään metsään	10 %

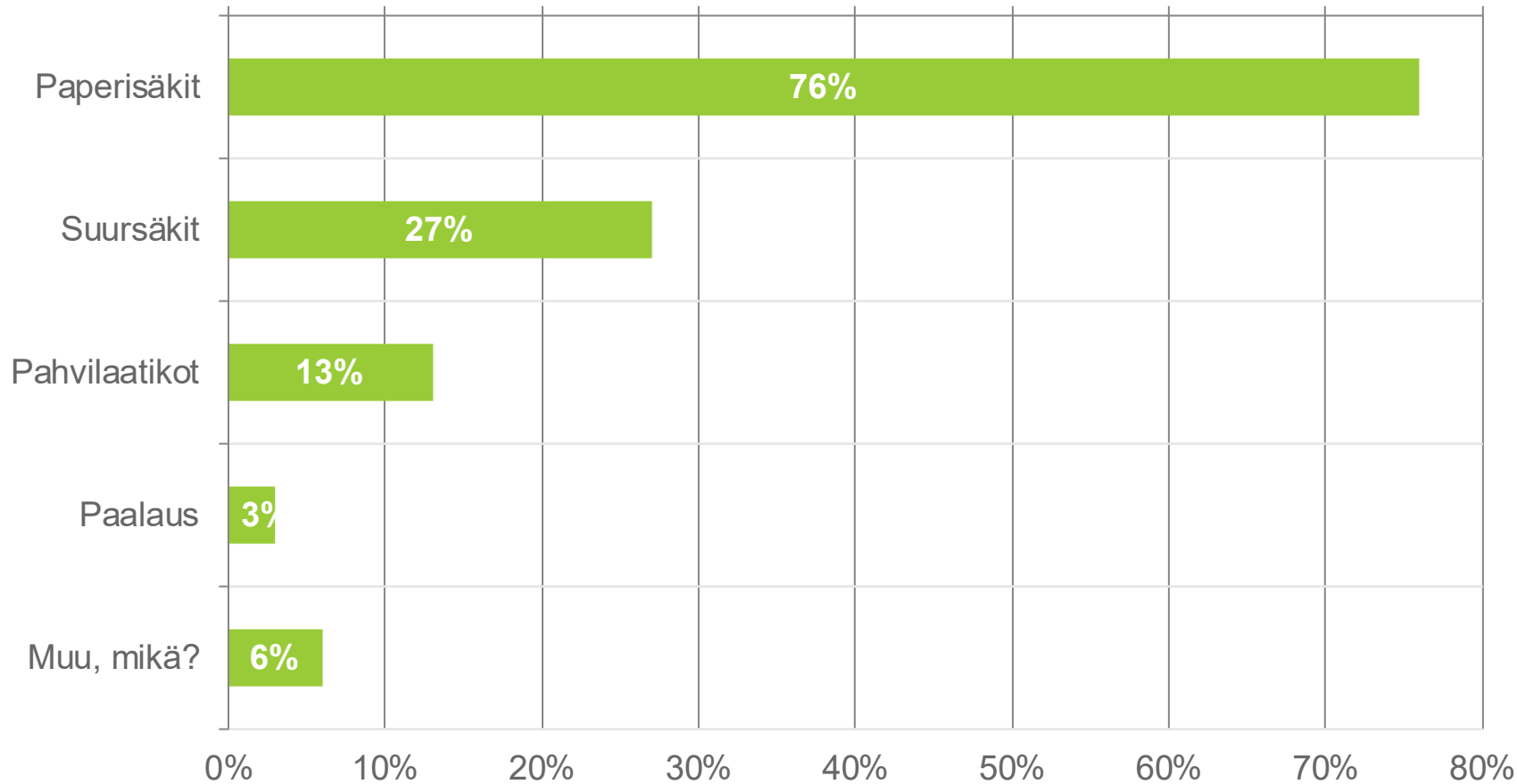
Muita mainittuja kohteita:
linnuille, jousiampujien
tyynyihin, eristeeksi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Millä tavalla jatkojalostukseen kelpaavat villat pakataan?

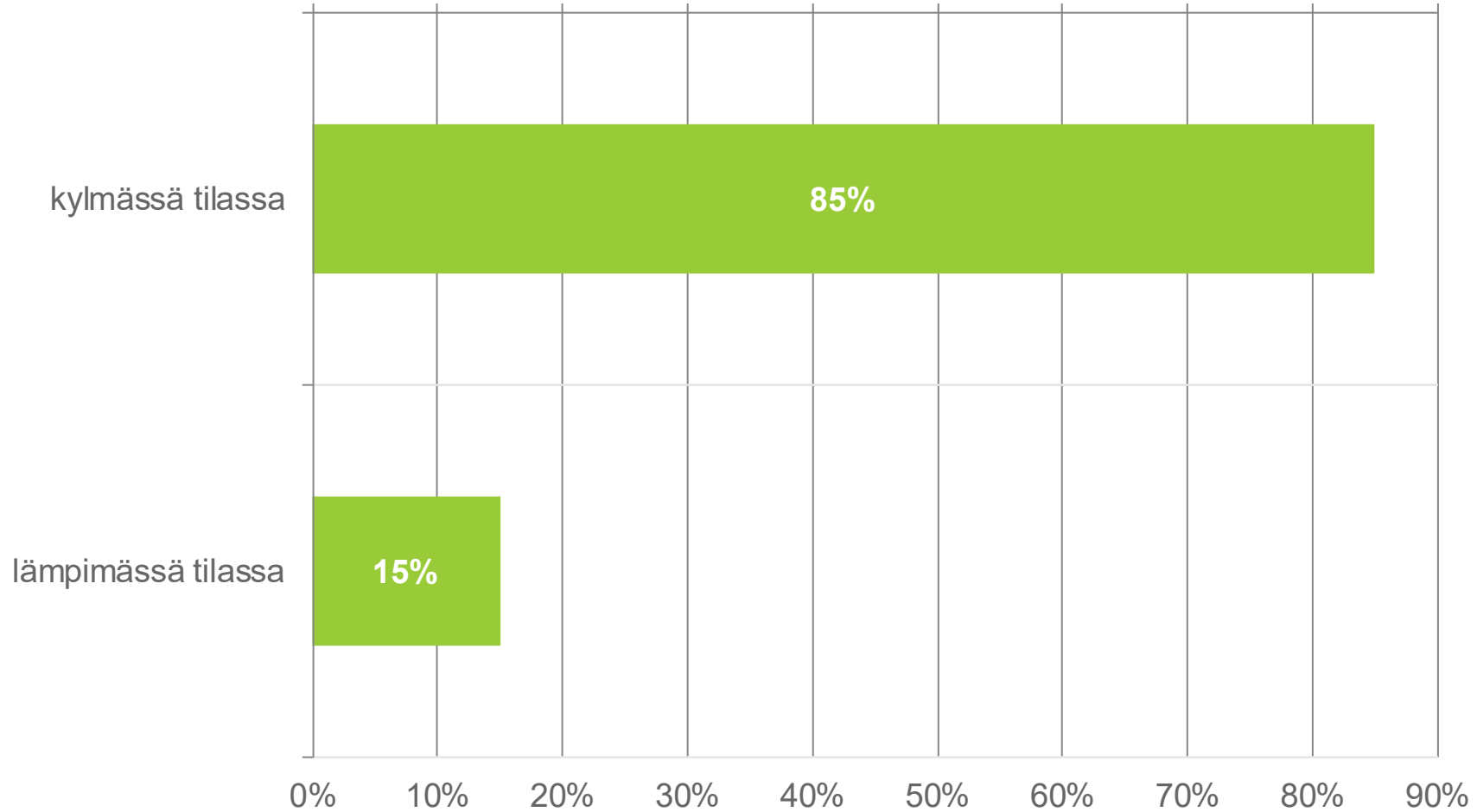
Muita mainittuja pakkausmateriaaleja pressu ja muovisäkki

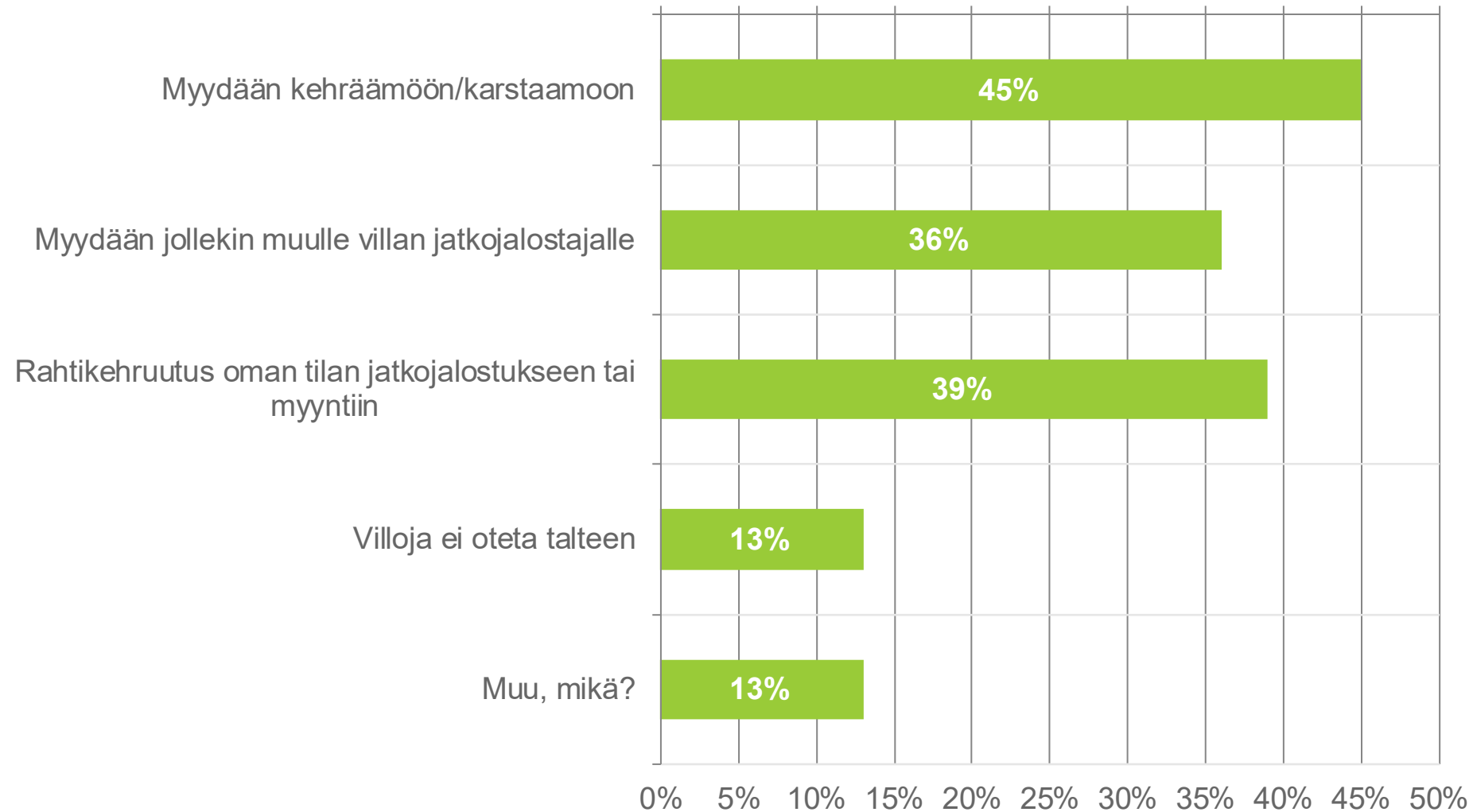
Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

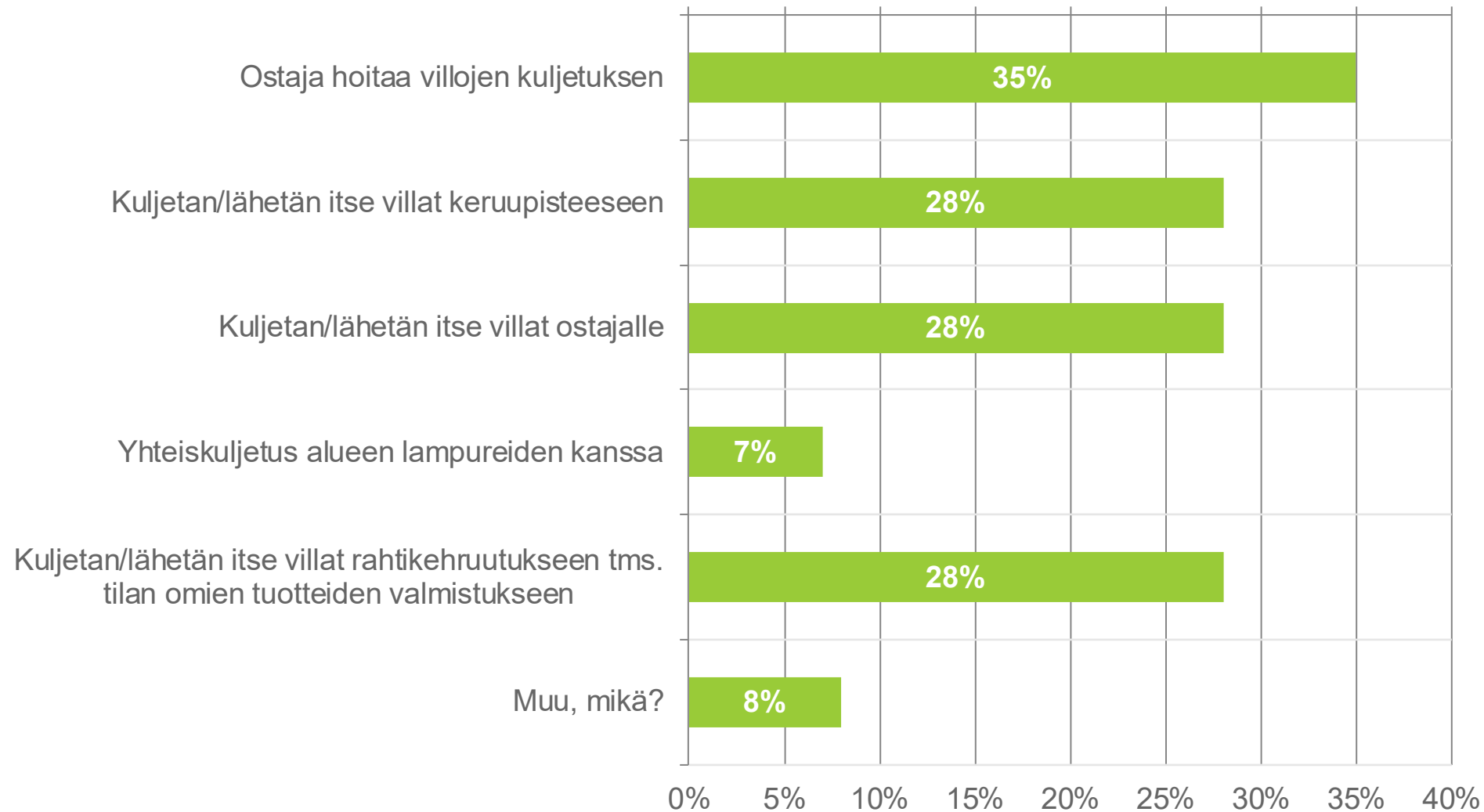
Missä villat varastoidaan?

Mihin villat menevät tilalta?

Millä tavalla villat kuljetetaan?

Villojen kuljetusmatkat ja kustannukset tilakokoluokittain

Tilakokoluokka (uuhien määrä)	Villojen kuljetus-/lähetysmatka keskimäärin (km)	Villojen lähettämisen/kuljettamisen kustannukset 2020 keskimäärin (€)	Villojen lähettämisen/kuljettamisen kustannukset 2021 keskimäärin (€)
3-24	136	21	46
25-49	198	69	76
50-99	174	64	64
100-149	237	135	144
159-299	265	198	182
300 tai yli	219	220	250

Kuinka paljon jatkojalostukseen kelpaavaa villaa tilalta on myyty vuosina 2020 ja 2021?

	Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
Vuosi 2020, merkitse luku kiloina (kg)	0,0	1500,0	175,7	40,0	16864,0	295,0
Vuosi 2021, merkitse luku kiloina (kg)	0,0	1500,0	205,4	100,0	20130,0	288,3

Kuinka paljon jatkojalostukseen kelpaavaa villaa on käytetty tilan omiin tuotteisiin vuosina 2020 ja 2021 (esim. rahtikehruutus)?

	Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
Vuosi 2020, merkitse luku kiloina (kg)	0,0	400,0	28,3	0,0	2688,0	57,4
Vuosi 2021, merkitse luku kiloina (kg)	0,0	500,0	34,8	0,0	3475,0	67,6

Paljon jatkojalostukseen kelpaavaa villaa tilalta on myyty ja käytetty tilan omiin tuotteisiin vuosina 2020 ja 2021 tilakokoluokittain?

Tilakokoluokka (uuhien määrä)	Myyty 2020 keskimäärin (kg)	Myyty 2021 keskimäärin (kg)	Tilan omiin tuotteisiin 2020 keskimäärin (kg)	Tilan omiin tuotteisiin 2021 keskimäärin (kg)	Yhteensä 2020 (kg)	Yhteensä 2021 (kg)
3-24	11,6	22,3	10,0	11,5	21,6	33,8
25-49	63,9	82,4	26,7	36,7	90,6	119,1
50-99	54,7	91,2	22,4	28,0	77,1	119,2
100-149	129,3	182,9	48,0	43,8	177,3	226,6
159-299	401,1	433,4	20,9	32,9	422,0	466,3
300 tai yli	687,5	752,0	62,5	87,5	750,0	839,5

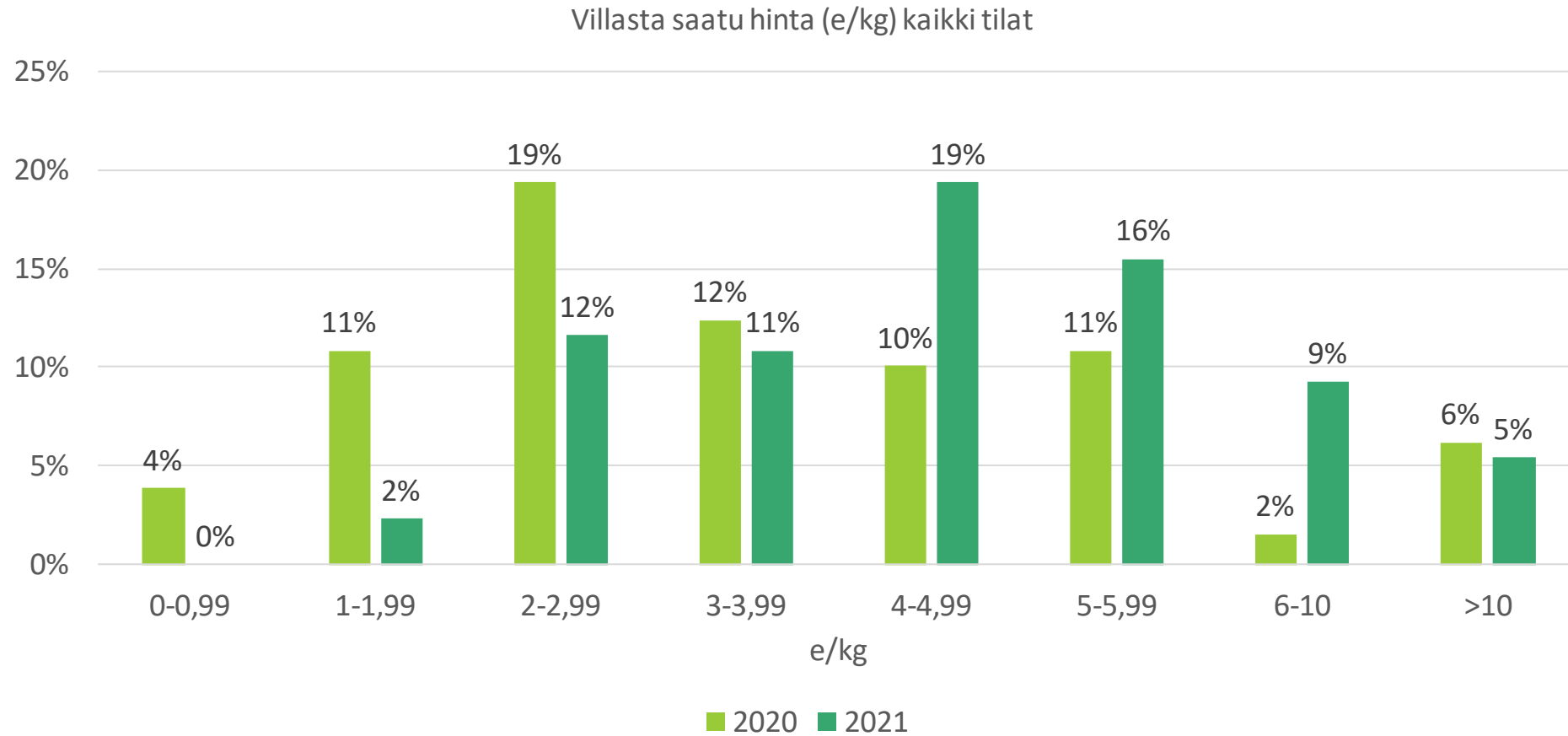
Paljonko jatkojalostukseen kelpaavaa villaa eläimestä on tullut yhdellä kerintäkerralla? (kaikki rodut, aikuiset ja karitsat, vain villaa hyödyntäneet tilat)

	Myyty/eläin/kerintäkerta (kg)	Tilan omiin tuotteisiin/ eläin/kerintäkerta (kg)	Yhteensä eläin/kerintäkerta (kg)
2020	0,798	0,354	0,839
2021	0,870	0,429	0,958

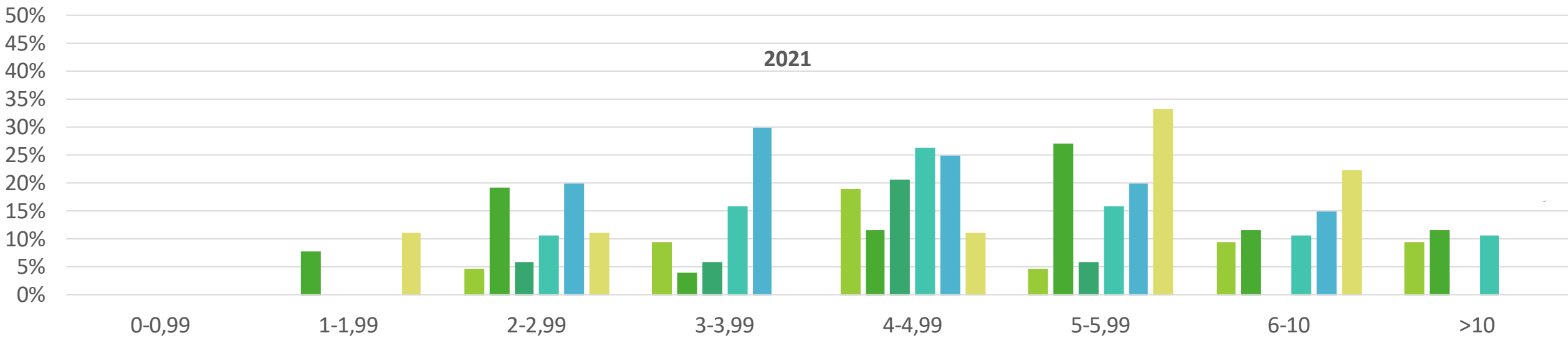
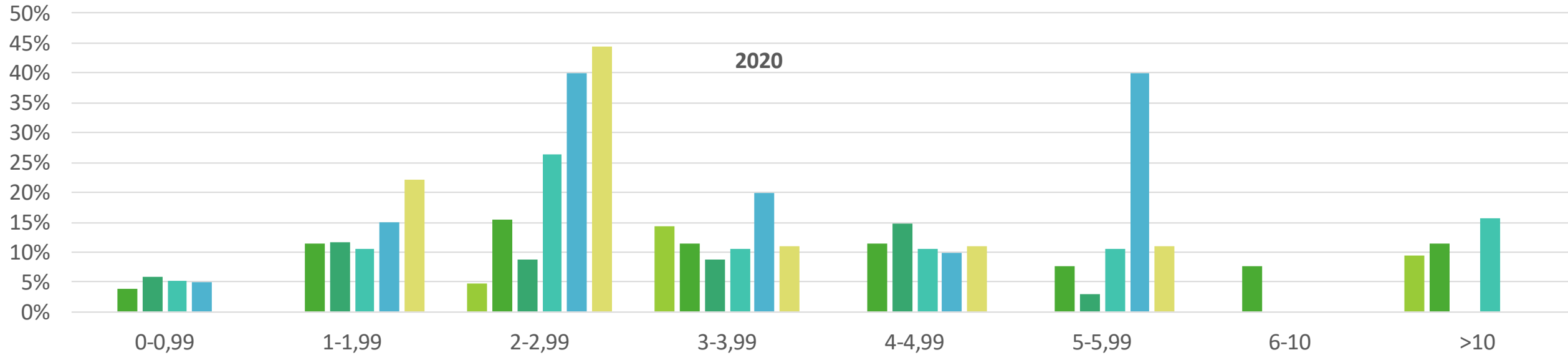
Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Villasta saatu hinta (e/kg) vuosina 2020 ja 2021 (kaikki tilat)

Villasta saatu hinta (e/kg) vuosina 2020 ja 2021 tilakokoluokittain

Villasta saatu hinta e/kg

3-24 25-49 50-99 100-149 159-299 300 tai yli

Villasta saatu hinta (e/kg) tilakokoluokittain 2020

	0-0,99	1-1,99	2-2,99	3-3,99	4-4,99	5-5,99	6-10	>10
3-24	0 %	0 %	5 %	14 %	0 %	0 %	0 %	10 %
25-49	4 %	12 %	15 %	12 %	12 %	8 %	8 %	12 %
50-99	6 %	12 %	9 %	9 %	15 %	3 %	0 %	0 %
100-149	5 %	11 %	26 %	11 %	11 %	11 %	0 %	16 %
159-299	5 %	15 %	40 %	20 %	10 %	40 %	0 %	0 %
300 tai yli	0 %	22 %	44 %	11 %	11 %	11 %	0 %	0 %
Kaikki tilat	4 %	11 %	19 %	12 %	10 %	11 %	2 %	6 %

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Villasta saatu hinta (e/kg) tilakokoluokittain 2021

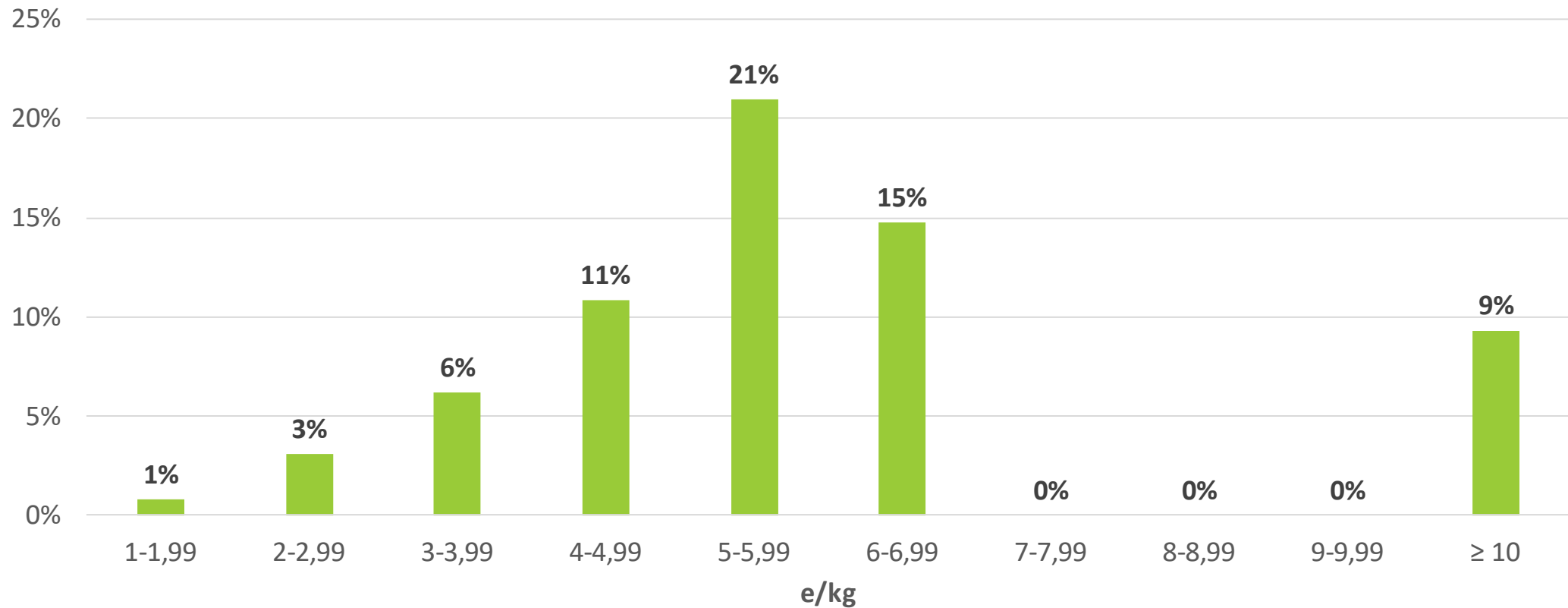
	0-0,99	1-1,99	2-2,99	3-3,99	4-4,99	5-5,99	6-10	>10
3-24	0 %	0 %	5 %	10 %	19 %	5 %	10 %	10 %
25-49	0 %	8 %	19 %	4 %	12 %	27 %	12 %	12 %
50-99	0 %	0 %	6 %	6 %	21 %	6 %	0 %	0 %
100-149	0 %	0 %	11 %	16 %	26 %	16 %	11 %	11 %
159-299	0 %	0 %	20 %	30 %	25 %	20 %	15 %	0 %
300 tai yli	0 %	11 %	11 %	0 %	11 %	33 %	22 %	0 %
Kaikki tilat	0 %	2 %	12 %	11 %	19 %	16 %	9 %	5 %

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

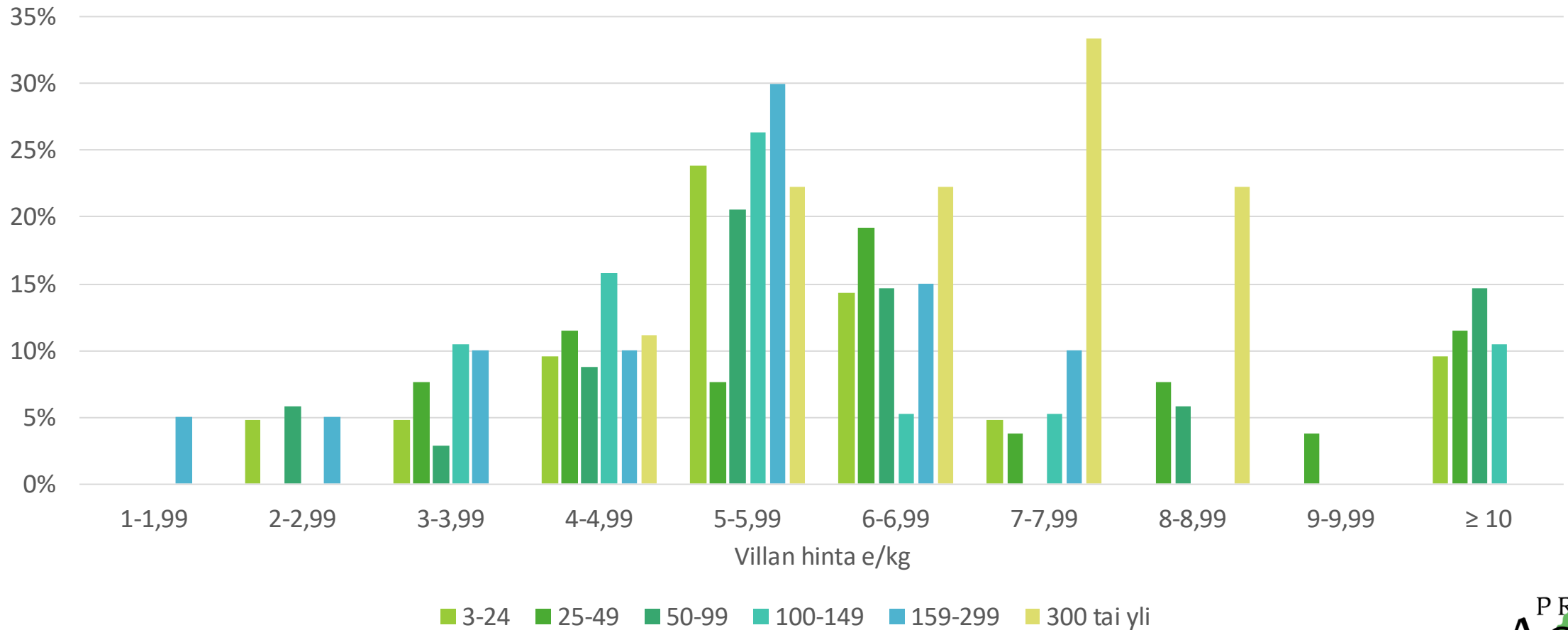
Millainen villan kilohinta (e/kg) motivoisi ottamaan villat talteen, lajittelemaan ja myymään ne?

Villan talteenottoon, lajitteluun ja myymiseen motivoiva hinta (e/kg) kaikki tilat

Millainen villan kilohinta (e/kg) motivoisi ottamaan villat talteen, lajittelemaan ja myymään ne (tilakokoluokittain)?

Villan myyntiin motivoiva hinta (e/kg) tilakokoluokittain

Millainen villan kilohinta (e/kg) motivoisi ottamaan villat talteen, lajittelemaan ja myymään ne (tilakokoluokittain)?

	1-1,99	2-2,99	3-3,99	4-4,99	5-5,99	6-6,99	7-7,99	8-8,99	9-9,99	≥ 10
3-24	0 %	5 %	5 %	10 %	24 %	14 %	5 %	0 %	0 %	10 %
25-49	0 %	0 %	8 %	12 %	8 %	19 %	4 %	8 %	4 %	12 %
50-99	0 %	6 %	3 %	9 %	21 %	15 %	0 %	6 %	0 %	15 %
100-149	0 %	0 %	11 %	16 %	26 %	5 %	5 %	0 %	0 %	11 %
159-299	5 %	5 %	10 %	10 %	30 %	15 %	10 %	0 %	0 %	0 %
300 tai yli	0 %	0 %	0 %	11 %	22 %	22 %	33 %	22 %	0 %	0 %
Kaikki tilat	1 %	3 %	6 %	11 %	21 %	15 %	0 %	0 %	0 %	9 %

Vastauksista poimittuja kommentteja

- *Kuljetuskustannukset suuremmat kuin villasta saatava hinta.*
- *Ei kannata ottaa talteen kokonaisuutta laskien.*
- *Ei saa kaupaksi.*
- *Miksi nähdä vaivaa, jos villasta ei makseta juuri mitään.*
- *Villasta maksetaan niin huonosti, että se ei kata edes kuljetuskustannuksia harrastetilalta saati, että olisi kannattavaa.*
- *Lähetyskulujen vuoksi emme lähetä keskinkertaista tai heikkolaatuista villaa; ei maksa vaivaa.*
- *Toivottavasti villan menekki jatkuu hyvänä ja kilpailu raaka-aineesta kovenee tai edes pysyy ennallaan. Jos villan hinnat laskee takaisin entiselle tasolle, niin meidän tilalta loppuu villan myynti.*
- *Toivoisin villalle selkeitä julkisia hinnoitteluperiaatteita.*
- *Hyvä hinta lisää kiinnostusta villan lajitteluun.*
- *Villasta saatavan hinnan pitäisi kohdata paremmin vaaditun laadun kanssa.*

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Vastauksista poimittuja kommentteja

- *Selkeä opastus ostajalta, että minkä laatuinen villa on minkäkin hintaista.*
- *Hyvän villan tuottamisesta toivoisi enemmän tietoa.*
- *Villan lajittelu on välillä ollut turhauttavaa; kaipaan selkeitä standardeja, mitä mihinkin hintaan vaaditaan.*
- *Itse kaipaisin villan lajitteluun vielä kertausta; missä menee ykkös- ja kakkoslaadun ero?*
- *Ajoitus on tärkeä, jotta villan saisi mahdollisimman laadukkaana talteen. Lajittelu on työlästä, jos kerintä tehdään väärään aikaan; hävikki moninkertaistuu ja lajittelu hidastuu.*
- *Haluaisin saada kehräämöiltä yksityiskohtaisempaa palautetta myydyistä villaeristä.*
- *Ei kyllä ole kovin kannattavaa työmäärään nähden, mutta mielekäs oheisharrastus.*
- *Heikkolaatuisen villan markkinointi on ongelma, hyvä villa viedään kyllä käsistä.*
- *Roskavilla olisi hyvä saada johonkin jatkojalostukseen myös.*

Vastauksista poimittuja kommentteja

- *Helpointa olisi, jos kerinnässä olisi mukana henkilö, joka lajittelisi villat ja veisi ne saman tien mukanaan.*
- *Kerintäpalveluihin kannattaisi yrittää saada mukaan myös lajittelu ja keräily.*
- *Olisi hienoa, jos keritsijän palkan voisi maksaa villoilla.*
- *Keritsijät pitää usein majoittaa ja huoltaa, mikä pitää huomioida työajassa ja kustannuksissa.*
- *Yksin tehdessä kaikki ylimääräinen on työlästä. Olisi hienoa, jos kehräämöt tekisivät yhteistyötä jonkun keritsijän kanssa; kerinnässä oli mukana keritsijöiden lisäksi kehräämön väkeä lajittelemassa villaa. Kehräämö maksaisi keritsijän kulut ja veisi kerinnän jälkeen villat mukanaan.*
- *Tarvittaisiin liikkuvia lajittelijoita ulkomaiden tapaan. Kerintää isoilla tiloilla pitäisi tehostaa; useampi keritsijä ja lajittelu ostopalveluna. Lisää konkreettista villan lajittelukoulutusta.*
- *Pakkaamiseen olisi hyvä saada säkit/suursäkit kehräämöltä. Kehräämö voisi ostaa säkkejä ja antaa/lainata niitä lampureille. Samoja säkkejä voidaan käyttää monta kertaa.*
- *Villalle pitäisi olla lähellä oleva keruupiste. Tällöin motivaatio villan talteenotolle ja lajittelulle olisi suurempi ja isompi osa villasta tulisi hyötykäyttöön.*

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Vastauksista poimittuja kommentteja

- *Hyvälaatuista villaa ei saada talteen noin vain lihan sivutuotteena, se vaatii aina jotain erityisjärjestelyjä. Sain viime keväänä yllättävän paljon talvivillaa talteen harjaamalla lampaat ennen kerintää. Tosin yksikin epäonnistunut kuivitus talvikaudella pilaisi tämän (selkään mennyt pieni kuivikkeen putu ei sieltä lähde). Toivon tämän olevan mielessä kun keskustellaan villan hinnasta - jos nyt aletaan olla sitä mieltä, että villan hinta on jo liian korkea. Meillä Suomessa menetetään toinen villasato lähes kokonaan, koska ei ole sellaisia ratkaisuja kuin muissa Pohjoismaissa saattaa olla (ritiläpohjakarsinoita, heinä pelletteinä) ja joiden turvin saadaan ehkä kaksi satoa villaa talteen.*
- *Hinta on ratkaiseva tekijä siihen, kuinka paljon töitä tekee villan eteen. Jos hinta pysyy vähintään 6 e/kg + alv, saa sille silloin vähän työpalkkaakin kerintöjen jälkeen, mikä kannustaa panostamaan myös villan laatuun.*
- *Jos halutaan panostaa mahdollisimman hyvälaatuiseen villaan, on huomioitava koko kasvatusketju (tilat, ruokintajärjestelmät, kuivitustapa, kuivike, kerintäajankohdat ja jalostus). Pelkkä villan kilohinta ei ole aina ratkaiseva tekijä.*

Kiitokset kuulijoille!

